

STANDARDE INTERNAȚIONALE DE CULTURA INFORMAȚIEI

Prezentare: Natalia Zavtur

Cursuri de formare
BTȘ UTM, 8-10 iunie 2016

DEFINIȚIA CULTURII INFORMAȚIEI

- Cultura informației - capacitatea persoanei de a căuta, regăsi și utiliza informația, ca o facultate inerentă omului contemporan în contextul dezvoltării personale și implicării sociale.
- (Definiția culturii informației în evoluție a se vedea: LauJesus, sursa indicată în bibliografie, p.9-13):

NECESITATEA FORMĂRII CULTURII INFORMAȚIEI ÎN MEDIUL UNIVERSITAR

- Cultura informației sporește procesul învățării și cercetării.
- Cultura informației este inerentă viitorilor specialiști pentru gestiunea informației pe parcursul întregii vieți.
- Noile tendințe ale învățământului (mobilitatea, lucrul individual, cercetarea ca prioritate) amplifică solicitarea resurselor informaționale.
- La nivel de universitate se operează cu resurse și tehnologii informaționale sofisticate, care cer cunoștințe și deprinderi speciale.
- Universitatea predispune formarea Culturii informației, datorită instrumentelor de învățare.
- Cultura informației atribuie universității imagine pozitivă, fiind evidentă pe fundalul cerințelor societății informaționale.

INCURSIUNI ÎN ISTORIA ABORDĂRII CULTURII INFORMAȚIEI

- Primele standarde au fost elaborate în SUA:
 - 1988 - „*Standarde pentru cultura informației la elevi*” (AASL - Asociația Americană a Bibliotecilor Școlare, AEST - Asociația comunicațiilor și tehnologiilor educaționale)
 - 1999- „*Modelul celor șapte piloni*” (SCONUL - Societatea bibliotecilor colegiale, naționale și universitare)
 - 2000 - „*Standarde pentru competențe de cultura informației în învățământul superior*” (ACRL - Asociația Bibliotecilor de Colegiu și Cercetare)

INCURSIUNI ÎN ISTORIA ABORDĂRII CULTURII INFORMAȚIEI

2002 - Manifestul „*Standarde pentru cultura informației în învățământul superior*” (Mexic, a treia întrunire pentru determinarea competențelor informaționale)

2006 - „*Liniile directoare pentru cultura informației și instruirea pe parcursul întregii vieți*” (IFLA)

STRUCTURA STANDARDELOR

- ◉ (Interpretare după Lau Jesus, sursa indicată în bibliografie, p.19-21)

I. ACCESUL LA INFORMAȚIE

1.1. Definirea și formularea necesității de informare.

Utilizatorul:

- se asigură că are nevoie de informație la subiectul de care este interesat; clarifică motivele, scopul informării, așteptările;
- exprimă nevoia de informare: definește domeniul, tema, subiectele, interferențele de conținut; formulează o listă de cuvinte cheie;
- declanșează căutarea: folosește motoare de căutare pe Internet, instrumentele staționare ale bibliotecii, propria bază informațională etc.

I. ACCESUL LA INFORMAȚIE

1.2. Regăsirea informațiilor.

Utilizatorul:

- identifică sursele potențiale de informație și le evaluează, stabilește dacă acestea oferă credibilitate;
- determină cum va alege sursele de informație pentru a le accesa - după titluri, cuvinte cheie, limbă, țară, anul editării etc.
- localizează și accesează sursele de informație selectate;
- apreciază eventual dacă informația prezintă interes și o extrage.

2. EVALUAREA INFORMAȚIEI

2.1. Analiza și evaluarea informației.

Utilizatorul:

- analizează informația, sursă după sursă;
- apreciază informația în parte și în context comun;
- selectează informația, eliminând-o pe cea inutilă;
- evaluează precizia și relevanța informației selectate.

2. EVALUAREA INFORMAȚIEI

2.2. Organizarea informației.

Utilizatorul:

- raportează informația selectată la subiectele temei de investigare bibliografică;
- grupează informația după criterii de necesitate: subiecte, tipul documentelor, limbă etc.;
- ierarhizează informația în funcție de utilitate.

3. UTILIZAREA INFORMAȚIEI

3.1. Utilizarea informației.

Utilizatorul:

- conștientizează importanța utilizării și comunicării informației ca produs social;
- Decide utilizarea informației obținute în funcție de scopul urmărit;
- integrează informația în sistemul propriu de cunoaștere;
- redactează produsul informațional;
- prezintă produsul informațional.

3. UTILIZAREA INFORMAȚIEI

3.2. Utilizarea și comunicarea etică a informației.

Utilizatorul:

- respectă regulile etice și cadrul legal de utilizare și comunicare a informației;
- folosește citarea, evitând plagiatul;
- efectuează copierea informației în limitele dreptului de autor;
- folosește critica opiniilor științifice fără a atinge demnitatea umană;
- își apără opinia, respectând dreptul celorlalți la opinie.

SARCINILE DE BAZĂ ALE BIBLIOTECII UNIVERSITARE ÎN FORMAREA CULTURII INFORMAȚIEI

- Educarea nevoii de cultura informației (prestarea serviciilor de calitate înaltă, promovarea culturii informației ca valoare).
- Familiarizarea cu resursele informaționale ale bibliotecii (în bază de: prelegeri, ghiduri, excursii, materiale promoționale).
- Formarea deprinderilor de utilizare a instrumentelor de informare.
- Formarea deprinderilor de gestiune a informației regăsite.
- Instruirea informațională formalizată.
- Cooperarea intrauniversitară în domeniul formării culturii informației.

BIBLIOGRAFIE

1. Bazele culturii informaționale: curs univ./ABRM; Univ. de Stat „Aleco Russo”; Catedra Electronică și Informatică; Bibl. Șt. - Bălți: Presa univ. bălțeană, 2007. - ISBN 978-9975-50-9. - [Accesat 02.06.2016] . - Disponibil:tinread.usarb.md:8888/tinread/fultext/bsu/baz_cult_inf.pdf
2. Bibliotecarul formator în cultura informației: Slideshare. - [Accesat 04.06.216]. - Disponibil: www.slideshare.net/.../bibliotecarul-formator-in-cultura-info...
3. Lau, Jesus. Linii directoare privind cultura informației și instruirea de-a lungul întregii vieți/ Nelly Țurcan (red. șt. a trad.); Maria Vatamanu, Natalia Cheradi (trad.). - Chisinau:Gunivas, 2010. - ISBN 978-9975-4070-2-1. - [Accesat 25.05.2016]. - Disponibil: www.ifla.org/files/assets/information.../ifla-guidelines-ro.pdf
4. Vatamanu, Maria. Competențe pentru învățare pe tot parcursul vieții. - [Accesat 02.06.2016]: www.usefs.md/PDF/Senat/Anexa1.pdf